

תוכן העניינים

9

פתח דבר | שני זיכרונות על מוות ובית

- 15 **מבוא | חיי הנצח של המוות: רצינות, סקירת ספרות, מתודולוגיה, אתיקה**
א. המחקר על מוות ועל נוטים למוות מפרספקטיבה חברתית, רפואית ומשפטית
17; ב. מיתה, מוות ותפיסת-מוות: גישות פילוסופיות וסוציו-תרבותיות 20;
ג. על המוות במסורת היהודית 28; ד. על המוות בספרות העממית
והתיעודית 38; ה. סיפור שסופו ידוע מראש: קריאה ספרותית-תרבותית
בסיפורת אישית 40; ו. אוכלוסיית המחקר 43; ז. סוגיות מתודולוגיות 44;
ח. סוגיות אתיות ושאלת מיצובי בשדה המחקר 48

שער ראשון

- 53 **על סף המוות: תחושות, מחוות ומסרים של נוטים למוות**

- 55 **פרק 1 | המוות המפואר ובקשת סליחה מאוחרת על סף הסוף**
א. תיאורי מותם של יעקב, משה ודוד המלך 58; ב. בקשת הסליחה (המאוחרת):
של דוד 66

פרק 2 | בין זיכרון הגוף להתעלות הרוח: הכרת התודה והטוב בצל

- 82 **המוות כהתרחשות שפתית**
א. "סיפורים שתופסים אותך": הכרת תודה, זיכרונות חיוביים ושפה "גופנית"
בסיפורו של מוריס 84; ב. "להשתוות לבורא עולם": הכרת תודה ושפה
"רוחנית" בסיפורה של נעימה 98

- 110 **פרק 3 | "הגעגוע עושה את הסיפור": מיסטיקת הכמיהה על סף המוות**

א. כמיהת משה להיכנס לארץ ישראל 114; ב. כמיהת הלב למעיין אצל רבי
נחמן מברסלב בזיקה לתפיסת האבסורד של אלבר קאמי 115; ג. "חיים
של כיסופים": על כמיהותיהם של משה ושל רבי נחמן בריאיון עם הרב
פרומן לפני מותו 123; ד. הערת ביניים על זיהויה של מיסטיקת הכמיהה
בהתמודדותם של נוטים למוות עם מותם 131; ה. מבעד להחמצה צומחת

כמיהה: סיפורה של מרסל 134; ו. "אימא שלי החלום שלה להיות נהגת אוטובוס": חלומה של דוריס 141; ז. כשהמציאות פוגשת את השירה: על בדידות, כמיהה וכימהון בשיחות עם טובה ובשירתה 149

פרק 4 | אהבה של אמת: בין אחרות להתאחדות בסיפורת של נוטים למות 162

א. עזה כמוות אהבה: הקשר בין אהבה ומוות אצל בובר, רוזנצווייג, הרב סולובייצ'יק ולוינס 163; ב. נפלאתה אהבתך: אהבה על שפת המוות ביצירתה הפואטית והתיעודית של יונה וולך 170; ג. אשתו כגופו: אהבתם של בני וצילה 178; ד. היו לבשר אחד: בנסוע ארונה של צביה ברייזוס גינור אל המוות 186; ה. בין "בשר אחד" ל"ה' אחד" בספרות היהודית ובספר "במזל סרטן, מסע לבלי שוב" מאת אילנה המרמן ויורגן ניראד 194; ו. בה ובתוכה: תשוקה אהבה ומוות בספר "מחר אני הולכת" לנינה פינטו-אבקסיס 204; ז. סיכום: השיבה הביתה 211

שער שני

אל מול המוות: מקום, זמן ועמדות ביחס למיתה ולמוות 215

פרק 5 | למות בבית: משמעות השבת המוות אל המרחב הביתי 217

א. המרחב המוסדי של המוות המודרני (ני) ביצירתן של נשים המלוות את הוריהן למוותם 219; ב. הערת ביניים על מקומה של הקריאה הסטרוקטורליסטית בעידן פוסט-סטרוקטורליסטי 231; ג. "אתה רואה מה הולך": על היות-בבית בספרו של בעז נוימן "להיות-בעולם" ובשיחה עם דוד 232; ד. מחשבה ביתית ומחשבה מבייתת כלפי המוות 235; ה. המוות במרחב הביתי 251

פרק 6 | מרחבו של האינסוף, נצחו של הזמן: על עולם הזמן של הנוטים למות 269

א. "בית בזמן" או "בית הכלא של הזמן"? 271; ב. ארבע דרכי העיצוב של ציר הזמן האופקי ותודעת האינסוף 275; ג. הערת ביניים: שני שעונים, שני הווים והשפעתם על עיצוב החיים בתקופת הזקנה 298; ד. הציר האנכי ותודעת הנצח בריאיון עם בעז נוימן לפני מותו: השתהות, מגע יד וקשר בין-דורי 301

פרק 7 | "להסתכל למוות בעיניים [או] להשפיל מבט": שלוש גישות

בהתמודדות עם המוות 318

א. התנגדות למוות 319; ב. התגברות על המוות 327; ג. קבלת המוות 345

378 פרק 8 | שלוש דרכי התמודדות עם המוות

א. תפיסת המוות כאירוע של מסירה והנחלת ערכים 378 ; ב. הנצחה/הנכחה עצמית באמצעות כתיבה או תיעוד 396 ; ג. "מת לא מפליץ": הומור וצחוק לנוכח הגוף המת והמוות 413

שער שלישי

429 סוף דבר: המוות הדיאלוגי

פרק 9 | חיים, מוות ודיאלוג ביצירתם התיעודית של פרנץ רוזנצווייג

431 ומורי שוורץ

449 סיכום | הרהורים על המתודה הדיאלוגית ביחס למוות

א. מתחת לסף-המוות: על דיאלקטיקה ודיאלוג, שפה וגוף 451 ; ב. על המתודה הדיאלוגית במחקר 459 ; ג. אני והמוות: על מקומי בשדה המחקר 462

465 ביבליוגרפיה

501 מפתח